

2 Timoti

Pol pasi emgi hon bole yal Timoti tongwo ha

¹ Na Pol molia. Molgere Kraist Yisas na kina si daule mobilga ipire God nomani hon ni teralua dire ana kere erere, Yisas Kraist honagi ol to dire na pare emia aposel mole honagi ol te moliwa.

² Timoti ye, ni homa Yisas pir tekinga haung na ha nir si ni tega pir tenia, nabin tani molia yona milna ni teiwa. Nan nabe God ire, nan pi tege eminga yal Kraist Yisas ire dire, pirari pare ol wai ol ni tere, milni pir ni tere, ni God kina guman pule ire u tani nanga ipire yon aura di ni tomo.

Yisas nin algi ya bole ol wai ol na tongwo ha maing iwe, di tibi olala dire gai golkinanga ha

³ Na kwiana moya God honagi ol te wangwo i ware, kun emin nongwo meri gogo ta olkiwa di pungwo meri, na ere para God honagi gogo ol te wakire, honagi dime dire olia di piriwa. Pirere ni ol wanga maing nomani si pirere God Timoti aki di tenga i, wai piriwa dire girungwo tangwo God maa e teiwa.

⁴ Ni na handere haina menga i, milna pangure na ni hanere yona horega onama di piriwa.

⁵ Ni aini al Lois ire, nimai Yunis ire dire, Kraist gol na tere ol wai ol na tomia u wai ominua di pire a i si wangwo meri, ni ere para yu di pirere a i si wana di piriwa. Di piriga i pire, milna pamua.

⁶ Pangwo ipire na homa bini bani a tau si ni tegere ha maing honagi onana dire, God nomani

ni tongwo i, ire ha maing honagi ol te i nanga nega dere ol i nana dire ha i hon di tibi ol ni teiwa.

⁷ Te God nomani ni tongwo iwe, ari moma pama di pire kul pinaminga pire na tekimia, ha maing hol nimni mole warere, ari hobi yona milna tere yona inaning girangure nan gauna pir tekinaminga pire, God Kwiang yona wu bimua.

⁸ God Kwiang yon wu bungwo ipire pi tege eminga yal Kraist ha maing ari hobi di tibi ol tenanga gai gole dikio. Te na Kraist hang di tibi ol tega ipire halabusi paiya, gai gol na tekio. Tekirere ha maing di tenanga ari hobi ni sire gale tal gogo ol ni tenamba, God Kwiang na yona wu bimia di pire nimni mole, Kraist ol wai ol na tongwo ha i, di tibi ol to.

⁹ Nan tal nigi dongwo ol ware mominga bani, God na tol di ire sigare kul na tomia. Tere nan amane monaminga pire, na pare emua. Erere ari para weni hanere yal tan tani wai moma di hanere, pare ekimia, yamoni miling pir na tere pirari pare ebir sire nan na pare emua. Hamen ganba i tibi olekungwo haung God mole Kraist Yisas nan yalhobi gol na tere aki di na tenama di pire pirari pare to bir hole ol wai ol na tomua.

¹⁰ Hamen haya ol na tomba, omaga sigare kul na tongwo yal Kraist Yisas u ari pire i tibi ol na tongure ha pangwo dima di piminua. Nan yalhobi tal nigi dongwo ol waminga prina bir pamia. Pangwo i tobo endo denaminia gul monaminga i monaminua. Monaminba, Kraist Yisas gol na tere prina pangwo i tobo ulbe hani a na tere God tomia. Tere nomani hon ire mol panaminga bani panaminga maing i tibi ol na tongwo piminua.

¹¹ Ena Kraist gol na tere ol wai ol na tongwo ha maing di tibi ol tenama dire God na pare emua. Engure aposel mole ha i nir si te moliwa.

¹² Molga ipire arihobi nigi de pir na tere na i halabusi olungure gul i moliwa. Moliba gai ta golkiwa. Golkiga i talongwo golkie? God aki di ni tere kene ol ni teralua di na tongwo i ha pangwo dimia dire, ha maing honagi ol te molere gai ta golkiwa. Golkire ol te i nalga God kene ol na te monangure Kraist ti hon unangwo haung kul enangure, honagi wagu dinama di piriwa.

¹³ Ha maing nir si ni tega i, pir sina ere a i si wayo. Ware ha pangwo dimia di pire wine olo. Olere nan Kraist Yisas kina u tani pire si daule mominga ipire, Kraist Yisas God grang ha a i si ware God arihobi kina yong miling tongwo meri ni ereyu to.

¹⁴ God Kwiang ni yon wu bil molere nomani ni tere ha maing kene olo di ni tongwo i, a i sire kene olo.

¹⁵ Ena Esia ganba ari hobi na aidolimua. Piselas Hemosenis yasuri na aidolungwo hang pinua.

¹⁶ Na halabusi pai moliba, Onesiporas haung miki weni gai golkire na yona aura di na tomia, God yali gamahobi miling pir tere aki di tomo.

¹⁷ Onesiporas iwe, Rom malgi u pa dungwo i dire Pol makena mome? dire ganulun dire na wa dumua. Dure emgi na i tibi ole hamua.

¹⁸ Hangwo ipire Kraist u pa dire ha hol ol tenangwo haung, God miling pir tere aki di tenama dire God sirin bol teiwa. Onesiporas na Epesas malgi molga haung gobari aki di na tongwo hanua.

2

Timoti Kraist honagi wai ol tere yal nona pangwo ta mongwo meri monanga ha

¹ Ena wana gir wai ye, Kraist Yisas pirari pare to bir hole ol wai ol na tomia inga ipire nimni molo.

² Na arihobi ha maing nir si tega pinga ha i, ari nomani wai pama di pinga hobi, ari tau nir si tenama dire di tibi ol tengere, pire di tenangwo pinamua.

³ Ena ni Kraist honagi ol i nanga gul inanba, yal nona pangwo ta tamamia dire kul pirikire wangwo meri wayo.

⁴ Yal nona pangwo i kura bolalga singaba kene ongwo yali na wai hanama dire kura nomani tere wangwo meri ni ha maing honagi kene ongwo yal Kraist na wai hanama dire ol wayo.

⁵ Te ari tal ta engwo irala dire homa ha di kunung olkire hama bare bli sinangwo tal engwo i ta ikinamba, ha di kunung olere bli simia tal engwo i imua. Ingwo meri ni ha di kunung olere ha maing honagi oli po.

⁶ Te homena honagi ongwo hobi ari para weni omba, yal ta nega dire oli ongwo i pi pi olere homena homa aang dongure bule nongwo pamua.

⁷ Na ha bangi biire bol ega i, God yon wu binangure nin ebir si pire memini pir po sinanua.

⁸ Ena Yisas Kraist gole hon airimia God moma di pinanio, te ya singaba king Debit gang momia ari moma di pinanio, yu ongwo i pire Kraist ol wai ol na tongwo ha di tibi ol teya, nomani si pire pire molo.

⁹ Di tibi ol tega ipire gul irere, gabman lo isusu ole han hongure halabusi pangwo meri pai moliwa. Molgere na han homba, God grang ha i han holkimia wa dire pai namua.

¹⁰ Nangwo ipire na God pare ongwo hobi Kraist Yisas sigare kul tenangure u wai pire nomani hon ire God kina mol panangwo bani panama dire gul oun dongwo i moliwa.

¹¹ Ha weni ta yu di emia,

“Kraist gongwo haung nan tal nigi dongwo ol waminga pring pangwo i kina ereho gomia. Gongwo ipire Kraist hon airungwo mere nan para airere nomani hon ire yal i kina si daule moli naminga naminue.

¹² Na ha maing hol waminga i, tal oun dongwo u na au sinamba, tamamia dire wara kere naminga naminga, Kraist talhan para weni kene ongwo bani kina ereho mole kene onaminue.

Te Kraist mobina hal wa tenaminga yal i nan ereyu mobing hal wa na tenamue.

¹³ Nan tal ta onaminua dire Kraist di tibi ol tominga meri olkinaminga pamba, Kraist tal ta olalua dire di tibi ol na tongwo meri weni kara ol na tenangwo pamue. Kraist amane hong yal mongwo ipire ha dungwo i weni kara onangwo pamua.”

Ha maing honagi ongure God wai hangwo hobi hang bol engwo ha

¹⁴ Ena ha memini yu pamua, yu pamua dire bolbin dire kura bolkio dire, ni Kraist pir tongwo ari kene ol tenga hobi nin ditengere pimo. Bolbin dinangwo, ha pire mongwo hobi kraung susu

aulangwo pamua. Pangwo ipire bolbin dikio dito. God nin hanere nigi de pinamua.

¹⁵ Ni ha maing honagi onanga i, God na wai hanama dire nega dire olo. Onanga God hanere isime e na tekinangwo gai golkirala dire yulang bole olo. Olere ha maing memini ogolo weni di tibi ol to.

¹⁶ Gogo ha maing ha kuria dungwo meri diriyala ol wangwo hobi pir tekire mobin hal wa to. Yu ol wangwo hobi arihobi God ha maing hol wakinama dire si di banta olimua.

¹⁷ Olere ha nir si tongwo iwe, hakubi dere gaung u nigi dongwo meri ari pir tongwo hobi kara u nigi weni denamua. Denangwo han diga hobi gamahobo yal sutani Haimenias Pailitas kina momua.

¹⁸ Mongwo yasuri ha maing ha weni pangwo hol aidole “Nir biminga haung haya nomani hon ire airiminia, emgi gonaminga hon ta airikinaminua” dire ha nir si tomua. Tongwo ha i Yisas pir tongwo yal tau pirere kraung susu aulimua.

¹⁹ Aulimba, God ha maing kwahulu bir weni nimni mongwo meri dimia, yal tau anu sinamba, kunung paikinamua. Dungwo ha maing i mining yu bol emia, “God nin gamahobi haya han po simua.” Te ha ta mining yu bomia, “Yal ta God gamahobo moliwa dinangwo, tal nigi dongwo ol wangwo i, aidolangwo pamua.”

²⁰ Ena taun malgi oo bir kengwo ala i, mulusin bli nin nin miki weni dimua. Mulusin tau ganba mulusin dungure, tau er mulusin dungure, tau tobo bir bongwo aiyulang mulusin dimua. Tobo bir bongwo mulusin i homena wai dungwo kemio

te, ganba ya er mulusin i homena keuru obil ala emua. Engwo meri ari ha maing pir mongwo hobi tau aiyulang mulusin dungwo meri mole ha maing a i si ware tal dime dire omio te, ganba mulusin dungwo meri mongwo hobi ha maing gogo gogo pirere a i si wakire tal nigi dongwo ol wamua.

²¹ Timoti ye, yal ta tal nigi dongwo ol wangwo hol i aidolangwo, God amane mole tal dime dire olere ha maing honagi onama dire, nomani tere pare emua.

²² Yagaleng hobi yong inaning girungure tal gogo olala dire nomani si pungwo meri ol wakio. Tal dime dire olere, amane mole, ari para weni yon milni tere, yon tani eyo. Erere yal ta amane molala dire God sirin bol tenangwo yali, kina ereho pana gale wayo.

²³ Nomani paikungwo hobi ha maing pirala dire u ku bongwo haung, du nomani sire ha bolbin miki dimia. Dungwo i dire kiang pare gumang nin nin dinangwo pamua. Pangwo ipire ni bolbin dikio.

²⁴ Ena Kraist honagi ol tongwo hobi bolbin dikanangwo pamua. Dikire ari para weni miling pir tere u wai nama dire ha ura panangwo dire ha maing nir si tenangwo pamua.

²⁵ Tere, dinga paikimua dinangwo hobi bolbin dikanamia, mining bolo molere ha memini di tibi ol tenangwo pamua. Mining bolo mole di tenangwo nin dinga paikimua dinangwo hobi, nomani si kulu sire ha maing a i si wanama dire God hol i tibi ol tenam mo, nomani si pirikinia, mining bolo ha ura panangwo dito.

²⁶ Ditenanga, Seten han hongwo bani mole Seten grang wine omba, nomani si kulu sire ha maing pinangwo, han si bil di ole God ha maing hol wanamua.

3

Hamen ganba wai sinangwo haung mala unangure tal maing nig dongwo u tibi unangwo ha

¹ Hamen ganbawai sinangwo haung mala unangure tal oun dongwo u tibi unamia, nomani si pire kwi han molo.

² Ari hobi nin gaung miling pir tenamio, moni miki irala dire yong inaning giramio, kuru di wanamio, nin gaung pir yuwo ere ari na hanama hanama dire wanamio, ari tau gaung ha si tenamio, irang aang hadagi di tenamio, arihobi tal wai ol tenangwo hanere ni onga wai piriwa dikinamio, ha maing nig de pir tenamua.

³ Nin gamahobi miling pir tekinamio, pana gal tekinamio, gaung ha si mena olamio, gintani aire kura bonangwo ha di homa enamio, tal dime dire onangwo holi yong ki e tenamua.

⁴ Te arihobi nig de pir tere si gonama dire kiang hobi i tibi olamio, nan yalhobi yal wai mominua di pinamio, te God yong miling tekire nin gaung pir tere yong inaning girangure wanamua.

⁵ Hasu dire ha maing piriwa di wanamba, miling paikinamia God yona wu bima di pirikinamia. Pirikinangwo ipire yal i kina pana gale hawai olekio.

⁶ Yu ol wangwo yal tau agr nomani paikungwo hobi wiimbi banta ongwonin oo ke pangwo malgi pire hasu ha maing nir si tongure, al hobi ha

pangwo dima dire pir tomua. Pir tongwo al hobi iwe, tal nigi dongwo ol waga pring bir weni pangwo pai dimia di pire, nomani si oun dere yalhobi na hanama hanama dire ol wamua.

⁷ Ware alhobi ha maing pirala dire nega dire ol wamba, memini pangwo i ogolo weni pir po sikimua.

⁸ Hamen haya Isip ganba Moses God grang ha di tibi olungure yal Yanis yal Yambris kina piralga ha pirikia pisolo dire, hasu ha kuria mule i ware kiang pai tomua. Tongwo meri omaga ha maing di tibi ol tomba, homa han diga yal hobi piralga ha pirikiwa dire hasu ha maing di tibi ol tomua. Tongwo hobi nomani sala mala olere ha maing hol wanangwo ha pirikimua.

⁹ Ena yalhobi hasu ha maing honagi ol wamba, emgi ari para weni pirere hasu dima di pinamua. Homa Yanis Yambris kina hasu dungwo pungwo meri dimia di pinamua.

Timoti God ha maing a i si wayo di tongwo ha

¹⁰⁻¹¹ Ena Timoti ye, homa na kina ereho wabilga haung arihobi ha maing nir si tega pinirayo, ha maing honagi ol waga maing hanirayo, God aki di na tenangure ha maing a i si ware pirala di olga hanirayo, ari hobi yona milna tere ha maing wine onama dire ura ura dire nir si tei oga hanirayo, ha maing honagi olga ipire tal oun dongwo u na au simba, tamamia dire nimni mole ol waga hanirayo, te ari na sire gale ol gogo dal na tongwo hanirayo, te gul miki weni iga hanirawa. Antiok malgi ire, Aikoniam malgi ire, Listra malgi ire dire, na sire gale tal oun weni dongwo ol na

tongwo hanirawa. Haniraba, God kuman kine na tongure gul hobi ogolo ta u gauna bani ekimua.

¹² Yal ta Kraist Yisas kina si daule mole amane molala di pinangwo yal i, ya moni ta molkinamba, yal hobi nigi de pir tere gul tenangwo ire ire moli nangwo pamua.

¹³ Te yal digan hobi ire, hasu ari hana togu hobi ire dire, kara u nigi denamia, dere ari hobi yalhobi bal tenangure, te yalhobi arihobi bal tenamua.

¹⁴ Tenamba, Timoti ye, ni ha maing ha weni mere nir si ni tongwo pinga ha i, pir sina ere a i si wanua. Te yal al ha nir si ni tongwo hobi para gumang hanua.

¹⁵ Homa weni ni gir migi monga haung, ha maing buku kere piri unga unga ari monia. Ha maing buku iwe, nomani wai ni tongure Kraist Yisas gol na tere sigare kul na tongure u wai oiwa di piri unua.

¹⁶ Ha maing buku ha para weni bol engwo yalhobi nin nomani si pungwo meri ta bolkimia, God Kwiang yong wu bungure bol emua. Engure ha maing buku i ha weni mere pangwo i, pir po sinaminga pire i tibi ol na tomio, te tal nigi dongwo ominga i, i tibi ol na tere kura ha di na tomio, te hon olkinaminga pire a yo te na tomio, tal dime dire ole mol pai onaminga hol i tibi ol na tomua.

¹⁷ Tongwo ipire nan God honagi ol tominga hobi, ha maing honagi awai honagi para weni onama dire, nibil di na tere sikul di na tongure pir po sire ol waminua.

4

Timoti ha maing ogolo di tibi ol to di tongwo ha

¹ Emgi Kraist Yisas talhan para weni kene ol te monangwo bani molala dire ti hon urere, ari gongwo hobi hon mongwo hobi kina ha hol ole ebir si tenangwo pamua. Tenangwo yal Kraist God kina na han mongure wine onana dire ha i di ni teralia piro.

² God ha maing di tibi ol to. Tenanga yal tau pir tenamio, yal tau pir tekinangwo tamamia dire haung haung di tibi ol te molo. Ha maing nimni mongwo nir si tenanga ha i, ari hobi nomani sinali pire nomani si kulu sinama dire ha maing nir si to. Te yal tau tal gogo ol wangwo i, gai gole hon olkinama dire ha maing nir si to. Te yal tau nomani si pungwo oun dongwo hobi miling panangure wai pinama dire ha maing nir si to. Te ni haung haung ura ura dire wine ole ol tere a yo te to.

³ Ha maing ha weni mere pangwo i, ari hobi pir tekinama di onangwo haung u tibi namia. Nangure arihobi nin yong inaning girungure tal gogo ol ware nomani si pungwo meri wine onamio, te nin nomani si pungwo kulang pangwo meri wine olala di pinamua.

⁴ Ha weni mere pangwo i piralga ha pirikiwa dire isime e tenamua. Terere yal al dimani ha pore ol wangwo i, ha pangwo dima di pirere obil pirere a i si warala di pinamua.

⁵ Pinamba, ni nin ha i nomani si pir kun ole, ha maing nir si tenanga i, gul inan mo, ikinan mo, tamamia dire, Kraist gol na tere ol wai ol na

tongwo ha i nega dire ari hobi di tibi ol te molo. Molere God honagi ol na to di ni tongwo meri ol te molo.

Pol na si gonama di pire na honagi olere para wai simua di tongwo ha

⁶ Ena na iwe, algi ya bole na sigonangwo haung molia. Golere ganba baniya aidole ere nalua.

⁷ Ena ha maing honagi olga i wagu dimua. God ha maing honagi olo di na tongwo meri, kara ol te pisolia, hon olkiralga pamua. Ha maing ha weni pangwo i aidolekire, a i si waiwa.

⁸ Waga ipire God tobo wai na tenangure iralga tobo ya dimua. Dungwo tobo iwe, amane molalga tobo dimua. Ari para weni ha hol dime dire ongwo yal God, ari gongwo hon mongwo hobi para, airangwo haung tobo wai na tenangwo iralga pamua. Na tani na tenangwo paikimia, ari wiyol Yisas yong miling tere Yisas ure aki di na tenamia di pire kwi han mongwo hobi, para tenangwo pamua.

Ha gumiling tau ya dungwo ha

⁹ Ena Timoti ye, ni haya na molga bani wo.

¹⁰ Yal Demas ganba tal irala dire na aidole Tesalonaika malgi omio, yal Kresens Galesia ganba omio, te yal Taitas Dalmesia probins omua.

¹¹ Yal Luk tani na kina mobilua. Mobilia, ni unanga, Mak ha maing honagi onamia a ire wo.

¹² Na yal Tikikas bai nu si olgere Epesas malgi omua.

¹³ Na Troas malgi mole yal Kapas aki di eyo di tega gal i, enangwo i na tere wo. Te buku ta ega i

ere para ire wo. Buku tau hau gang bani mining bongwo ega i ere i na to.

¹⁴ Aiyulang honagi ongwo yal Aleksanda na ol gogo dal na tomia, tal ongwo i God hanere pring tobo nigi dongwo tenangure inangwo pamua.

¹⁵ Yal iwe, na ha maing nir si tega i hasu dinua di na tere kiang pai na tomia. Tongwo meri ni ereyu ol ni tenangwo pangwo ipire kwi han molo.

¹⁶ Ena homa Rom malgi ha hol ol na tongwo bani yal ta na aki dikimia na nan di waiwa. Wagere yalhobi na aidolimua. Aidolungwo hobi tal ol na tongwo i God pring tekio dire sirin bol teiwa.

¹⁷ Na nan di waiba, singaba Kraist na han mole nomani na tere aki di na tomua. Na tongwo ipire na ha maing para weni di tibi ol tegere ari ha hol pungwo hobi para weni pimua. Pungure ari nigi dongwo hobi na sirala dire omba, God na tol di imua.

¹⁸ Kwia Seten ya, ari nigi dongwo hobi na sinamba, God kuman kire na tenamia, na sikinamua. God kuman kine na tere na aki di pi nin kene ongwo hamen bani olamua. Olangwo hobi God hang awala gal te monaminga monaminue. Para yu.

¹⁹ Al Prisila yal Akwila ire, yal Onesiporas gamahobi ire dire, yahuno dito.

²⁰ Yal Erastas Korin malgi mol pamia, Tropimas nibil olere Mailitas malgi mol pamua.

²¹ Nimin sire hair mu dinba onangwo haung mala umia haya wo.

Yal Yubyulas ire, yal Pudens ire, yal Lainas ire, al Klodia ire, Yisas pir tere Rom mongwo hobi ire

dire, yahuno di ni tomua, dito,

²² Yisas Kraist ni yon wu bimo. God pirari pare
ol wai ol na tongwo i ni monga bani pai omo.

Salt-Yui New Testament
The New Testament in the Salt-Yui Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Salt-Yui long Niugini
copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Salt-Yui

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

4e49fd60-ab6f-5b6d-8592-3f7c30d76f64